

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 329/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Viliamom Čobirkom, Čapajevova 4926/29, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 S 2/2013 z 15. novembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“ alebo „žalobkyňa“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“), ktorým zmenil rozsudok Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 2/2013 z 15. novembra 2013 o zamietnutí jej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Slovenskej stavebnej inšpekcie, riaditeľstva inšpekcie, Bratislava (ďalej len „odvolací správny orgán“ alebo „žalovaný“) sp. zn. 01 021 12/76/2012-SSI 61-Pu zo 6. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu“). Sťažnosť bola doplnená o splnomocnenie sťažovateľky na jej zastupovanie advokátom 30. marca 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým zmenil rozhodnutie Slovenskej stavebnej inšpekcie – inšpektorát Košice (ďalej len „inšpektorát“), ktorým bola sťažovateľka uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov z dôvodu, že v čase výkonu štátneho stavebného dohľadu realizovala stavbu „*Rodinný dom a prípojky TI*“ v rozpore s dodatočným stavebným povolením a schválenou projektovou dokumentáciou. Za tento priestupok bola uložená sťažovateľke inšpektorátom pokuta 1 000 €. Odvolací správny orgán však zmenil rozhodnutie inšpektorátu a uložil jej pokutu 800 €, pričom v prvom výroku ju uznal vinnou zo spáchania priestupku aj za bránenie vo výkone štátneho stavebného dohľadu, keďže jej zamestnancom neumožnila vstup do stavby, čím porušila aj § 100 písm. a) stavebného zákona (ústavný súd podrobnejšie odkazuje na výroky a odôvodnenie rozhodnutí správnych orgánov v prílohách k sťažnosti, pozn.).

3. Podstatou námietok sťažovateľky je tvrdenie, že najvyšší súd, ako aj krajský súd „*nesprávne právne posúdil dôkazy, ako aj nesprávne vyhodnotil postup žalovaného v prípade jeho správneho konania, ktoré smerovali k vydaniu napadnutých rozhodnutí...*“. Oznamenie o výkone štátneho dohľadu v jej prípade nebolo zaslané účastníkom a pri

výkone kontroly dochádzalo k porušovaniu stavebného zákona (§ 134), pretože kontrolu vykonával inšpektorát na súkromných pozemkoch stavebníkov, voči ktorým ani tento stavebný dohľad nesmeroval (vstup na tieto pozemky bol bez ich súhlasu), a to aj za účasti sťažovateľky, ktorá tam tiež nemala čo robiť.

4. Správny orgán podľa sťažovateľky tak nevykonával dôkazy v súlade so zákonom, nevyočul ani navrhovaného svedka a v konaní bol porušený aj princíp dvojinštančnosti, pretože ak bolo rozhodnutie inšpektorátu napadnutým rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu zmenené, a tento orgán vo výrokovej časti rozhodol aj o ďalšom priestupku bez náležitého dokazovania, znemožnil tak sťažovateľke „reagovať na nové rozhodnutie odvolaním“. K tomuto princípu sťažovateľka uvádza na podporu svojich námietok aj judikatúru všeobecných súdov. Podľa nej mal najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, nie však zmeniť. Sťažovateľka považuje rozhodnutia správnych orgánov a všeobecných súdov za nepresvedčivé, porušujúce jej označené práva (bod 1). Uvedené námietky mali podľa nej zásadný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a priestupok, ktorého sa mala dopustiť, sa vôbec nestal (takisto sťažovateľka spochybňuje výpovede zamestnancov správnych orgánov, pozn.).

5. Sťažovateľka v závere navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že jej „základné právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy“ rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 S 2/2013 z 15. novembra 2013, porušené bolo. Súčasne požaduje zrušenie predmetných rozsudkov najvyššieho súdu a krajského súdu a rozhodnutie o vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie a náhrade trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

8. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

9. Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky (pozri body 3 a 4), že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 S 2/2013 z 15. novembra 2013, boli porušené jej v sťažnosti označené práva (body 1, 5 a 7).

10. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

II.A

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka predmetnou sťažnosťou v odôvodnení napadla aj rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 S 2/2013 z 15. novembra 2013. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc

preskúmať napadnuté rozhodnutie krajského súdu (a postup v konaní mu predchádzajúci), keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, a o odvolaní rozhodol najvyšší súd ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

12. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bez riadneho označenia ako „práva na súdnu a inú právnu ochranu“) a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 16/2014 z 28. januára 2016 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy a dohovoru. Sťažovateľka vytýka v jej prípade najmä nesprávne právne posúdenie veci (pozri body 2 a 3), keďže podľa nej správne orgány nedostatočne zistili skutkový stav veci (táto jej argumentácia pokračuje aj v konaní pred ústavným súdom).

13. Ústavný súd v medziach svojej právomoci teda preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu z hľadísk, ktoré pripúšťa ústavný prieskum súdnych rozhodnutí na základe sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a dospel k záveru, že je ústavne udržateľný a sťažovateľkou formulované námietky svojou relevanciou neodôvodňujú zásah ústavného súdu do výsledku napadnutého konania. Ako už totiž bolo uvedené, úlohou ústavného súdu nie je skúmať úplnosť zisteného skutkového stavu ani naprávať prípadné skutkové omyly v parciálnych otázkach, ktorých sa mohli všeobecné súdy a správne orgány, ktoré vydali nimi preskúmané rozhodnutia, dopustiť. Zásah ústavného súdu do výsledkov konania pred

všeobecným súdom by bol možný len v prípade, ak by nimi vyvedené závery boli arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné, k čomu v tomto prípade nedošlo.

14. Podľa § 244 ods. 1 zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že po uvedení podstaty rozhodnutia prvostupňového a celého výroku odvolacieho správneho orgánu, žalobných a odvolacích dôvodov sťažovateľky, rozhodnutia krajského súdu a odvolacej argumentácie sťažovateľky najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil na s. 8 až s. 27 vyčerpávajúcim spôsobom, jasne a zrozumiteľne vysvetlil svoje úvahy a závery, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, citoval v ňom viaceré ustanovenia stavebného zákona a súvisiacich právnych predpisov („*zákona o priestupkoch*“, ako aj „*zákona o správnom konaní*“) a súčasne preskúmal aj celý administratívny spis týkajúci sa rozhodovania správnych orgánov. Podľa názoru ústavného súdu dal odpovede na všetky podstatné námietky sťažovateľky uvedené v odvolaní a tiež primerané odpovede na jej námietku údajného porušenia princípu dvojinstančnosti (pozri s. 26 rozsudku).

16. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu (nadväzujúce na právny názor krajského súdu a vo veci konajúcich správnych orgánov) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania

vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

17. Z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

18. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Nad rámec už uvedeného ústavný súd považuje za dôvodné ešte uviesť, že v tejto veci sťažovateľka neponúka okrem jej iného výkladu skutkových a právnych okolností prípadu žiadnu významnú ústavnoprávnu argumentáciu (teda ide o klasické pokračovanie sporu a ústavný súd si mýli s odvolacím súdom). Súčasne ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tiež zistil, že petit sťažnosti (je kvalifikovane zastúpená advokátom) je zmätočný, a tým nevykonateľný, pretože na jednej strane sa sťažovateľka domáha zrušenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ale na druhej strane žiada rozhodnúť iba o vrátení veci na ďalšie konanie krajskému súdu, a nie najvyššiemu súdu, ktorý napáda v sťažnosti. Takisto sa nijako bližšie v sťažnosti nevyjadruje, v čom vidí „nepresvedčivosť rozsudku najvyššieho súdu“, a jej námietky sa prevažne týkajú iba údajnej nezákonnosti rozhodnutí správnych orgánov.

20. Po odmietnutí sťažovateľkinej sťažnosti ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jej ostatnými návrhmi uvedenými v petite sťažnosti (bod 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2016